

סיכום מיכון ענף הזית

ראובן בירגר

ענף הזיתים למאכל נחשב צרכן גדול של כוח אדם בזמן המסיק, כך טונה זיתי מאכל מצריכה עבודה של 6 עובדים במשך יום שלם. בעיית כוח האדם בחקלאות בישראל הולכת ומחריפה עם השנים בשל התחרות עם התעשייה והעלייה ברמת החיים בישראל. גם ברשות הפלשתינית קשה היום להשיג כוח אדם למסיק ובשל היחסים המעורערים בין הרשויות לא ניתן להישען על כוח אדם זה.

בשנים האחרונות הוכנסה שיטת גידול חדשה לזיתים לשמן המאפשרת שימוש בבוצרת הענבים למסיק הזיתים לשמן. בשיטה זו מפעיל אחד מסוגל למסוק כ-30 40 דונם ביום דבר המביא להוזלה משמעותית במחיר המסיק. לאור ההצלחה במסיק לשמן הוחלט לנסות למסוק גם זיתים למאכל באמצעות הבוצרת.

חומרים ושיטות

הניסוי בוצע בכרם הזיתים של קיבוץ גשור מנטיעת 2002, בעצים מהזן מנזנילו המיועד לכיבוש. מרווחי הנטיעה 2X4 ההשקייה בטפטוף שלוחה יחידה, טפטפות 2 ל/ש' כל חצי מ'.

לצורך ביצוע הניסוי נבחרה שורה מהזן מנזנילו שנמסקה במצב שרוב הזיתים היו ירוקים, כחודש לפני המסיק לשמן. המסיק בוצע ביום 16/10/07 ע"י בוצרת ענבים מסוג NEW HOLLAND המיועדת גם למסיק זיתים. לבוצרת הורכבו כל העוזרים המיועדים למסיק זיתים. הזיתים הועברו ל4 מיכלים שהועמסו על משאית ונשלחו למפעל כד בבני דרום לצורך כיבוש. 2 מיכלים יועדו לכיבוש מידי 21 מיכלים לכיבוש לאחר 12 שעות. בפועל הזיתים הגיעו כ- 8 שעות לאחר המסיק.

תוצאות ודיון

הזיתים שהגיעו למפעל כד היו פגועים בצורה כזו שלא ניתן היה להכניסם לתהליך הכיבוש והם הופנו מיידית לעצירת שמן.

המסקנות מניסוי זה הן: המסיק בשלב הירוק של הזיתים הוא קשה יותר כוח הניתוק הדרוש גבוה יותר ולכן הזיתים נפגעים יותר.

בשלב זה לא ניתן למסוק זיתים למאכל בעזרת בוצרת, אם בעתיד יימצאו תכשירים הגורמים לירידה בכוח הניתוק ייתכן וניתן יהיה למסוק.